

El risc de suïcidi es dispara a les persones que han estat hospitalitzades per un problema de salut mental

- *En dones que han estat ingressades en un centre hospitalari per un trastorn mental, el risc de suïcidi és 48 vegades més alt que en la població general femenina. En homes en la mateixa situació, el risc és 28 vegades més alt, segons un estudi de l'Institut de Recerca de l'Hospital del Mar que publica JAMA Network Open*
- *El risc de mortalitat prematura, és a dir, morir abans dels 70 anys, també és més elevat en les persones ingressades per un trastorn mental. Aquest col·lectiu té gairebé vuit vegades més risc de mortalitat que la resta de la població*
- *El treball ha tingut en compte dades de gairebé 50.000 persones. Els trastorns amb més impacte són la depressió, els trastorns cognitius, els adaptatius i bipolars i el consum d'alcohol*

Barcelona, 5 de setembre de 2024. – Les dones que han estat ingressades en un centre hospitalari per un trastorn mental tenen un risc 48 vegades més alt de morir per suïcidi que les dones a la població general. En el cas dels homes, el risc és 28 vegades més alt, com revela un estudi del Grup de recerca en Serveis Sanitaris de l'Institut de Recerca de l'Hospital del Mar que ha publicat la revista *JAMA Network Open*. En relació amb la mortalitat prematura, aquella que es produeix per diverses causes abans dels 70 anys, el risc és 7,5 vegades més alt en homes i 7,7 vegades en dones. Unes dades que porten els investigadors a apuntar a la necessitat de millorar els processos d'atenció sanitària de les persones ingressades per problemes de salut mental una vegada reben l'alta dels centres hospitalaris.

El treball s'ha basat en dades de gairebé 50.000 persones hospitalitzades per un trastorn de salut mental entre els anys 2014 i 2018, consultades a través del Programa d'analítica de dades per a la recerca i la innovació en salut (PADRIS) de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) i a dades de l'Institut Nacional de Estadística (INE). El 53% eren homes i l'edat mitjana a l'alta hospitalària, 44 anys. Del total, 2.260 persones, el 4,6%, van morir prematurament durant el seguiment, dut a terme fins a finals del 2019, 437, l'1%, van morir per suïcidi, i 4.752, prop del 10%, van patir un episodi d'autolesió no letal. Una de cada quatre persones ja havia tingut una hospitalització psiquiàtrica prèvia en els sis anys anteriors al període estudiat.

Aquestes dades porten al Dr. Jordi Alonso, coordinador del Grup de Serveis Sanitaris de l'Institut de Recerca de l'Hospital del Mar a apuntar que **"tot i que la xifra absoluta de suïcidis és petita, només l'1% del total, les magnituds que hem observat suggereix que el suïcidi és una de les maneres en què s'expressa la mortalitat elevada en les persones amb trastorn mental"**.

Diferències entre homes i dones

Els trastorns més prevalents en la població analitzada són l'esquizofrènia i altres trastorns psicòtics, trastorns relacionats amb el consum de drogues i amb l'alcohol, depressió i trastorn de personalitat. Però l'estudi revela diferències entre homes i dones en relació amb el risc de suïcidi posterior a l'alta hospitalària. Els investigadors apunten que el risc de suïcidi proporcionalment més elevat entre dones, en comparació amb la població general femenina, pot deure's a dos

fenòmens simultanis, a una major demanda d'atenció sanitària per part de les dones i a un infradiagnòstic de la depressió en els homes. En elles, era més alt en els casos d'ingressos hospitalaris per **trastorn bipolar i depressió**, mentre que en ells ho era en els casos de **trastorns adaptatius**, és a dir, aquells causats per situacions d'estrès externes a la persona, i depressió. En tots dos col·lectius hi ha relació amb les autolesions no letals després de l'alta hospitalària. El fet que hi hagi més morts per suïcidi entre dones contrasta amb la situació a la població general, on es produeixen més entre els homes. En relació amb aquest fet, el Dr. Alonso afegeix que **"s'haurà de tenir present que en les dones el risc de suïcidi és més elevat en la població que ha viscut un ingrés hospitalari per un trastorn psiquiàtric a l'hora de definir estratègies de prevenció i atenció personalitzades"**.

El Dr. Víctor Pérez, signant del treball i cap del Servei de Psiquiatria de l'Hospital del Mar, apunta la importància de l'estudi. **"La malaltia mental és un dels principals factors de risc per a la conducta suïcida, un 90% de les persones que se suïciden tenien un diagnòstic de malaltia mental. Aquest risc creix quan la malaltia és greu i requereix un ingrés hospitalari"**, afegeix.

En relació amb la mortalitat prematura, els trastorns més habituals, tant en homes com en dones, eren els **trastorns cognitius**, el 6,3%, com la demència o el delírium, i el **trastorn per consum d'alcohol**, superior al 24% del total de la població estudiada. Un fet que porta al primer autor de l'article, l'investigador de l'Hospital del Mar, Philippe Mortier, a emfatitzar que **"cal pensar intervencions preventives per evitar les morts derivades pel consum d'alcohol en aquesta població"**. En aquest sentit, aposta pel desenvolupament d'eines amb *machine learning* i intel·ligència artificial que permetin crear models predictius personalitzats.

Per tot plegat, Mortier defensa que **"cal integrar els serveis de salut mental amb els mèdics. En aquesta població cal un abordatge multidisciplinari, que vagi més enllà de l'atenció a la salut mental"**. En aquest sentit, afegeix que l'estudi suggereix que **"els individus que reben l'alta d'una hospitalització psiquiàtrica són una població vulnerable a la mort prematura i a les conductes de risc suïcida"**.

Aquest treball és el primer del seu tipus portat a terme a Catalunya i ha estat objecte d'un comentari editorial a la mateixa revista (<https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2820376>). En ell han participat investigadors del CIBER en Epidemiologia i Salut Pública (CIBERESP) i del CIBER en Salut Mental (CIBERSAM).

Article de referència

Mortier P, Conde S, Alayo I, et al. Premature Death, Suicide, and Nonlethal Intentional Self-Harm After Psychiatric Discharge. *JAMA Netw Open.* 2024;7(6):e2417131. doi:[10.1001/jamanetworkopen.2024.17131](https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2024.17131)

Més informació

Servei de Comunicació Hospital del Mar Research Institute/Hospital del Mar: Marta Calsina 93 3160680 mcalsina@researchmar.net, David Collantes 600402785 dcollantes@hospitaldelmar.cat